

# SHB110: Türkiye'nin Toplumsal Yapısı

Dr. Tahir Enes Gedik

2024-2025 Bahar Dönemi

E-posta: [tahirenes.gedik@ikcu.edu.tr](mailto:tahirenes.gedik@ikcu.edu.tr)

Ofis saatleri: Perşembe 12:30-15:00

Ofis: 253

Web: [tegedik.github.io](https://tegedik.github.io)

Ders saatleri: Perşembe 9:20-11:40

Derslik: A1-05

## Dersin Amacı ve İçeriği

Bu ders Türkiye'nin toplumsal yapısını öğrencilere tanıtmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye'de modernleşme, sınıf ve toplumsal eşitsizlikler, bürokrasi ve siyasal sistem, aile ve toplumsal cinsiyet, kentleşme, nüfus ve göç gibi konular üzerinde durulacaktır. Dersin sonunda öğrenciler, Türkiye'deki toplumsal yapıyı ve değişim dinamiklerini değerlendirebileceklerdir.

## Ders Okumaları

Dersin kitapları aşağıda listelenmiştir. Ders boyunca bu kitaplardan bölümler ve akademik dergilerden makaleler okuyacağız. Makaleler haftalık olarak sisteme yüklenecektir. Derste başarılı olmak için okumaları zamanında yapmalısınız.

### Kitaplar:

*Güncellenecektir.*

## Dersin İşleniş Biçimi

### Yoklama ve Derse Katılım

Dersimiz 2024-2025 Bahar Döneminde yüz yüze işlenecektir. Düzenli olarak dersi takip etmeniz, okumaları yapmanız ve derse katılım göstermeniz gerekmektedir.

### Ara Sınav ve Final Sınavı

Dersin ara ve final sınavları klasik olacaktır. Öğrenciler sınavda okumalardan ve derste yapılan tartışmalardan sorumludur. Sınav tarihleri ve sınavların kapsamı dönem içinde öğrencilere duyurulacaktır.

### Sınıfta Davranış Kuralları:

Öğrencilerin ders boyunca tartışmalarda birbirlerine karşı saygılı olmaları, gerginliğe sebep olacak davranışlardan kaçınmaları beklenmektedir.

## Not Sistemi

Sağlık Bilimleri Fakültesi Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi'ne göre:

Puan	Not	Katsayı
90-100	AA	4.00
85-89	BA	3.50
75-84	BB	3.00
70-74	CB	2.50
60-69	CC	2.00
55-59	DC	1.50
50-54	DD	1.00
40-49	FD	0.50
0-39	FF	0.00

## Nasıl E-Posta Yazılır?

Genelde e-postalara aynı gün içinde dönüş yapmaktayım. Bununla birlikte bazı kurallar gözetilmediği takdirde öğrencilerin e-postalarına cevap alması uzayacaktır, belki de hiç cevap alamayacaklardır. Bu kurallar:

1. Anlaşılır ve açıklayıcı bir konu başlığı bulun. E-posta metnini konuya yazmayın.
2. Uygun bir hitapla başlayın.
3. Konuya doğrudan giriş yapın. Açık bir şekilde sorunuzu yazın ve gereksiz yere e-postayı uzatmayın.
4. Uygun bir ifadeyle e-postayı bitirin. Sonuna adınızı ve soyadınızı yazmayı unutmayın.

Ayrıca bazı konularda e-posta yazmaktan kaçınmalısınız:

1. Not istemek. Sınavlarda ve ödevlerde yeterince adil ve cömert notlandırma yaptığımı düşünüyorum. Ancak hatalı olduğunu düşündüğünüz bir notlandırma için itiraz edebilirsiniz.
2. Kaçırılan ders için özür veya mazeret. Mazeretlerle ilgili nasıl bir yol izlemeniz gerektiği lisans yönetmeliğinde açıklanmaktadır. Ayrıca aynı yönetmelikte devamsızlık hakkınızla ilgili bilgi bulabilirsiniz.
3. Sınav ve ödev için uzatma istemek.

## Mazeret Sınavı

Resmi olarak onaylanmış bir mazeretiniz olmadığı sürece mazeret sınavı alamazsınız.

## Akademik Dürüstlük

Kopya çekmeniz halinde ödeviniz ya da sınavınız geçersiz sayılacaktır. Ödevlerde, internet üzerinden kaynak bulup kopyalayıp yapıştırmak da kopya olarak kabul edilecektir. Kaynaklara nasıl akademik kriterlere uygun referans verileceğini bu dönem alacağınız "SHB103 Akademik Okuma ve Yazma Becerileri" dersinde öğrendiniz. Öğrendiklerinizi derste uygulayın. Ayrıca grup çalışması gerektiren ödevler dışında bireysel çalışmanız gerekmektedir.

## Ders Takvimi

Öğrenciler dersten önce haftalık okumaları yapmalıdır. Okumaları zamanında yapmak derste başarılı olmanın önemli bir koşuludur. Haftalık ders okumalarıyla ilgili bilgileri aşağıda bulabilirsiniz. Gerekli görüldüğü takdirde okumalarda güncelleme yapılabilir. Böyle bir durumda öğrenciler bilgilendirilecektir.

### 1. Hafta, 8/3 - 14/3: Ders Tanıtımı ve Giriş

*Ders tanıtılacak, öğrencilerin soruları cevaplanacaktır. Derse katılmanız şiddetle tavsiye edilmektedir.*

### 2. Hafta, 15/3 - 21/3: Toplumsal Yapı Nedir? Neden Üzerine Çalışıyoruz?

Williams, Raymond. 2012. "Structural [Yapısal]" *Anahtar Sözcükler: Kültür ve Toplumun Söz Varlığı* içinde, İletişim Yayınları, 366–374.

Kalaycıoğlu, Sibel. 2020. "Toplumsal Yapı: Toplumsal Kurumlar, Gruplar ve Toplumsal Değişme." *Dünden Bugüne Türkiye'nin Toplumsal Yapısı* içinde, ed. Mehmet Zencirkıran. Dora, 3–19.

### 3. Hafta: Geç Osmanlı Dönemi: Ekonomik ve Toplumsal Yapı

Ahmad, Feroz. 1994. "Osmanlı Mirası." *Modern Türkiye'nin Oluşumu* içinde, Sarmal Yayınevi, 27–50.

Genç, Mehmet. 2000. "Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi." *Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi* içinde, Ötüken Neşriyat, 49–64.

Pamuk, Şevket. 2007. "17. ve 18. Yüzyıllar: İktisadi Gerileme mi?" In *Osmanlı-Türkiye İktisadi Tarihi 1500-1914*, İletişim Yayınları, 131–187.

### 4. Hafta: Geç Osmanlı Dönemi: Modernleşme ve Reformlar

Ahmad, Feroz. 1994. "İmparatorluktan Ulusa (1908-1923)." *Modern Türkiye'nin Oluşumu* içinde, Sarmal Yayınevi, 51–79.

Keyder, Çağlar. 2005. "Osmanlı İmparatorluğu'nun Gerileyişi ve Çöküşü." *Memâlik-i Osmaniye'den Avrupa Birliği'ne* içinde, İletişim Yayınları, 21–46.

Zürcher, Erik Jan. 2000. "Tanzimat Dönemi, 1839-1871." *Modernleşen Türkiye'nin Tarihi* içinde, İletişim Yayınları, 78–109.

### Diğer Okumalar

Şerif, Mardin. 2009. "Yeni Osmanlı Düşüncesi." *Cumhuriyet'e Devreden Düşünce Mirası: Tanzimat ve Meşrutiyet'in Birikimi* içinde, eds. Tanıl Bora and Murat Gültekin. İletişim Yayınları, 42-53.

Toprak, Zafer. 2009. "Osmanlı'da Toplumbilimin Doğuşu." *Cumhuriyet'e Devreden Düşünce Mirası: Tanzimat ve Meşrutiyet'in Birikimi* içinde, eds. Tanıl Bora and Murat Gültekin. İletişim Yayınları, 310–327.

### 5. Hafta: Türkiye'de Ekonomik ve Siyasal Yapı: 1923-1950

Boratav, Korkut. 2005. "Açık Ekonomi Koşullarında Yeniden İnşa: 1923-1929." *Türkiye İktisat Tarihi 1908-2002*, İmge Kitabevi, 39–58.

Boratav, Korkut. 2005. "Korumacı - Devletçi Sanayileşme: 1930-1939." *Türkiye İktisat Tarihi 1908-2002*, İmge Kitabevi, 59–80.

Kayalı, Hasan. 2011. “Bağımsızlık Mücadelesi.” *Türkiye Tarihi; Modern Dünyada Türkiye 1839-2010, Cilt 4* içinde, ed. Reşat Kasaba. Kitap Yayınevi, 99–138.

### **Diğer Okumalar**

Kafadar, Osman. 2007. “Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tartışmaları.” *Modernleşme ve Batıcılık* içinde, eds. Tanıl Bora and Murat Gültekin. İletişim Yayınları, 351–81.

### **6. Hafta: Türkiye’de Ekonomik ve Siyasal Yapı: 1950-1980**

#### **7. Hafta, 19/4 - 25/4: Ara Sınav**

#### **8. Hafta, 26/4 - 2/5: Türkiye’de Bürokrasi**

#### **9. Hafta, 3/5 - 9/5: Türkiye’de Ekonomi ve Sanayileşme**

#### **10. Hafta, 10/5 - 16/5: Türkiye’de Toplumsal Sınıflar**

#### **11. Hafta, 17/5 - 23/5: Türkiye’de Kentleşme**

#### **12. Hafta, 24/5 - 30/5: Türkiye’de Nüfus ve Göç**

#### **13. Hafta, 31/5 - 6/6: Türkiye’de Eğitim**

#### **14. Hafta, 7/6 - 13/6: Türkiye’de Aile ve Toplumsal Cinsiyet**

#### **15. Hafta, 14/6 - 20/6: Türkiye’de Toplumsal Yapı ve Kültürel Dinamikler**

#### **16. Hafta, 14/6 - 20/6: Türkiye’de Küreselleşmenin Etkileri**